

Bemærkninger til lovforslaget.

Almindelige bemærkninger.

Lov nr. 114 af 24. marts 1970 om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v. (Folketingstidende 1969-70, FF sp. 3233, 3605, 4342 og 4473; tillæg A, sp. 2369; tillæg B, sp. 673; tillæg C, sp. 321) er senest bekendtgjort ved lov bekendtgørelse nr. 473 af 17. september 1975. Loven er senere ændret ved lov nr. 150 af 31. marts 1976 (Folketingstidende 1975-76, FF sp. 7345, 7624 og 7872). og ved § 4 i lov nr. 157 af 31. marts 1976 (Folketingstidende 1975-76, FF sp. 7345, 7624 og 7872).

Under behandlingen i folketingets arbejdsmarkedsudvalg af et forslag til ændring af arbejdsløshedsloven afgav arbejdsministeren over for udvalget tilsagn om at gennemføre et udvalgsarbejde, hvorunder arbejdsløshedsforsikringen kunne ansues på et bredere grundlag, end det har været muligt i de senere år, jfr. udvalgets betænkning af 23. maj 1975 (Folketingstidende 1974-75 tillæg B, sp. 342). Der blev i den forbindelse peget på, at nogle særligt påtrængende problemer burde udtages til forlods behandling, nemlig indførelse af en arbejdsløshedsforsikringsordning for selvstændige erhvervsdrivende, ændring i begrænsningen i nyuddannedes ret til at modtage arbejdsløshedsdagpenge samt spørgsmålet om forbedring af forholdene for værnepligtige, der hjemsendes uden at kunne få arbejde.

Arbejdsministeren nedsatte i efteråret 1975 et sådant udvalg under ledelse af afdelingschef Adam Trier, sikringsstyrelsen, og med deltagelse af repræsentanter for Dansk Arbejdsgiverforening, Landsorganisationen i Danmark og Arbejdsløshedskassernes Samvirke samt for socialministeriet, arbejdsministeriet og arbejdsdirektoratet. Dette udvalg har nu udfærdiget en foreløbig redegørelse, der omfatter de nævnte problemer, som ønskedes udtaget til forlods behandling, bortset fra forholdene for hjemsendte værnepligtige, der beror på de overvejelser, der foregår omkring indførelse af værnepligtsløn. Herudover omfatter den foreløbige redegørelse efter senere drøftelser i folketinget spørgsmålet om lempelse af reglen om dagpengeydelsens varighed (26 ugers reglen) samt de problemer, som arbejdsløshed medfører i forbindelse med ferie.

Det foreliggende lovforslag bygger på udvalgets foreløbige redegørelse. Redegørelsen, der indeholder særudtalelser fra Dansk Arbejdsgiverforening og Landsorganisationen i Danmark, bl. a.

om sikringsordningen for selvstændige erhvervsdrivende, er til rådighed for folketinget. Endelig omfatter lovforslaget et teknisk redaktionelt forslag til en ændring, jfr. § 1, nr. 7.

I.

Indførelse af en arbejdsløshedsforsikringsordning for selvstændige erhvervsdrivende.

Om baggrunden for, at spørgsmålet om en arbejdsløshedsforsikringsordning for selvstændige ønskes taget op til overvejelse, siges i arbejdsmarkedsudvalgets ovennævnte betænkning af 23. maj 1975 følgende:

»Især i de senere år har mange mindre selvstændige erhvervsdrivende måttet opgive deres virksomhed. Under de nuværende ugunstige beskæftigelsesforhold har de ofte vanskeligt ved at få arbejde, og de er derfor, hvis de ikke er i besiddelse af formue, henvist til at gå på socialkontoret for at få hjælp. Det er ikke rimeligt, at disse personer ikke har en mulighed for – mens de er selvstændige – at forsikre sig med henblik på tiden efter ophøret af den selvstændige virksomhed. Disse personer er jo gennem deres skattebetaling med til at betale en væsentlig del af de dagpenge, der udbetales til de arbejdsløshedsforsikrede.«

Ved overvejselsen af, hvorledes en sådan sikring kan gennemføres, har man lagt vægt på, at de selvstændige i videst muligt omfang sidestilles med lønmodtagerne. Man har set på den ordning, der i nogle år har fungeret i Sverige, der så vidt vides er det eneste land, der har en offentlig arbejdsløshedsforsikring for selvstændige erhvervsdrivende.

I Sverige har man ligesom i Danmark en arbejdsløshedsforsikring i hovedsagen byggende på fagligt afgrænsede kasser. Der er nu ca. 20.000 medlemmer i 5 kasser for selvstændige, nemlig fiskernes, benzinførhandlernes, købmændenes, håndværks-, industri- og servicenæringernes og handelsrepræsentanternes kasser.

Det skal dog bemærkes, at erhvervsstrukturen i Sverige er væsentlig forskellig fra den danske, idet der ud af en befolkning, der er næsten dobbelt så stor som den danske, kun er ca. 274.000 selvstændige, medens antallet af selvstændige i Danmark er ca. 320.000. Det er opgjort ved en af Danmarks Statistik pr. 23. oktober 1974 foretaget beskæftigelsesundersøgelse baseret på et repræsentativt ud-